

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 83/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon väzby Leopoldov, zastúpeného spoločnosťou VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s. r. o., Ševčenkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Júlia Vestenická, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podanej 29. septembra 2016 a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tpo 91/2016 z 22. novembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ],

toho času v Ústave na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s. r. o., Ševčenkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Júlia Vestenická, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podanej 29. septembra 2016 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo 91/2016 z 22. novembra 2016.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že voči sťažovateľovi je vykonávané väzobné trestné stíhanie pre zločiny obmedzovania osobnej slobody podľa ustanovení § 183 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a vydierania podľa ustanovení § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 43/2016 zo 14. augusta 2016 z dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pričom podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebola väzba sťažovateľa nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Sťažovateľ podal 29. septembra 2016 žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. Tp 43/2016 z 2. novembra 2016 tak, že ju podľa ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku neprijal písomný sľub sťažovateľa a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka. O sťažnosti sťažovateľa podanej proti označenému prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 91/2016 z 22. novembra 2016, ktorým ju podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podanej 29. septembra 2016 bola porušená požiadavka urýchleného rozhodovania o zákonnosti pozbavenia jeho osobnej slobody. Sťažovateľ na tomto mieste argumentuje, že predmetnú žiadosť podal 29. septembra 2016, pričom okresný súd pristúpil k rozhodnutiu o nej až po uplynutí 34 kalendárnych dní a samotné vyhotovené uznesenie mu doručil 21. novembra 2016. Sťažovateľ tvrdí, že *„celková dĺžka konania od podania predmetnej žiadosti po jej rozhodnutie, presiahla na okresnom súde dobu 47 dní“*.

Ďalej sťažovateľ namieta, že konajúce súdy sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadali s jeho námietkami o nedôvodnosti ďalšieho trvania jeho väzby a že od začiatku jeho vzatia do väzby *„súd paušálne zakotvil dôvody väzby, ktoré opakovane uvádza v každom jednom rozhodnutí“*. Sťažovateľ na tomto mieste tvrdí, že v jeho prípade zákonné dôvody väzby nie sú naplnené, keďže v príslušných zákonných ustanoveniach Trestného poriadku zakotvené dôvodné obavy [§ 71 ods. 1 písm. b) a c)] *„objektívne nehrozia a nie sú prítomné“*.

Podľa sťažovateľa sa krajský súd vo svojom uznesení, ktorého neústavnosť a nekonformnosť s príslušnými článkami ústavy a dohovoru namieta, nezaoberal a ani nevysporiadal s jeho sťažnostnými námietkami o nezákonnosti a neústavnosti ďalšieho trvania jeho väzby. Argumentom, ktorý sťažovateľ ústavnému súdu na tomto mieste ponúka, je jeho tvrdenie, že krajský súd rozhodoval o ním podanej sťažnosti *„absolútne nezodpovedne“*, keďže o nej rozhodol *„v podstate okamžite, bez toho, aby sa mal možnosť s vecou riadne oboznámiť“*, pretože sťažnosť sťažovateľa bola krajskému súdu doručená 21. novembra 2016 a rozhodnuté o nej bolo už 22. novembra 2016. Sťažovateľ sa na základe uvedeného domnieva, že sa krajský súd jeho sťažnosťou *„vôbec nezaoberal“*.

Porušenie svojich označených práv vidí sťažovateľ aj v skutočnosti, že mu napriek ním náležite prezentovanej požiadavke nebolo počas väzobného výsluchu na okresnom súde zabezpečené tlmočenie z jeho materinského jazyka (arménskeho jazyka), keďže podľa vlastného vyjadrenia ovláda síce hovorovo český jazyk, avšak jeho znalosť českého jazyka nie je na takej úrovni, aby bol schopný porozumieť odborným termínom z právnej oblasti.

Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 43/2016 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podanej 29. septembra 2016 a uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 91/2016 z 22. novembra 2016, označené uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal mu právo na náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.

Porušenie označených práv odôvodňuje sťažovateľ v prvom rade porušením požiadavky urýchleného rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby v prvostupňovom konaní. Sťažovateľ ďalej argumentuje arbitrárnosťou rozhodovania o zákonnosti ďalšieho trvania jeho väzby, keď podľa jeho názoru rozhodnutia konajúcich súdov, resp. namietané uznesenie krajského súdu v spojení s dôvodmi prvostupňového rozhodnutia neobsahujú náležitú odpoveď na predložené sťažnostné námietky. Napokon sťažovateľ predostiera tvrdenie o porušení jeho „práva na tlmočníka“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, predmetom ktorého je preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou (v rámci ktorej sa zaoberal požiadavkou urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru) uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03).

Z obsahu príloh sťažnosti, ktoré sťažovateľ ústavnému súdu predložil, vyplýva, že sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na poštovú prepravu 29. septembra 2016, pričom ju adresoval Krajskej prokuratúre v Trnave, ktorej bola doručená 30. septembra 2016.

Predmetná žiadosť bola okresnému súdu predložená zo strany Okresnej prokuratúry Dunajská Streda 12. októbra 2016 (pozri str. 2 tretí odsek uznesenia okresného súdu sp. zn. Tp 43/2016 z 2. novembra 2016), ktorá žiadosti sťažovateľa nevyhovela s odôvodnením, že zákonné dôvody pre väzbu sťažovateľa podľa jej názoru stále trvajú.

Okresný súd vykonal 2. novembra 2016 výsluch sťažovateľa a v ten istý deň uznesením sp. zn. Tp 43/2016 žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Okresný súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa po vykonaní výsluchu, teda v prítomnosti sťažovateľa a jeho obhajcu, ktorí súčasne v uvedený deň napadli rozhodnutie okresného súdu sťažnosťou. S výsledkom preskúmania jeho žiadosti bol teda sťažovateľ oboznámený 2. novembra 2016.

Z uvedených skutočností vyplýva, že okresný súd, proti ktorému námietky sťažnosti sťažovateľa smerujú, disponoval podkladmi pre rozhodnutie, predovšetkým žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby od 12. októbra 2016 a od tohto dátumu bolo v jeho reálnej dispozícii zaoberať sa posúdením zákonnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. O žiadosti sťažovateľa rozhodol okresný súd 2. novembra 2016 v prítomnosti sťažovateľa a jeho obhajcu, ktorí riadne oboznámení s výsledkom preskúmania reagovali podaním sťažnosti proti predmetnému rozhodnutiu. Okresný súd teda rozhodol s odstupom 22 dní od momentu objektívnej možnosti zaoberania sa predmetnou žiadosťou.

V zmysle citovanej judikatúry je doba 22 dní z hľadiska záruk poskytovaných čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, štandardne akceptovateľná, keďže nepresahuje lehotu jedného kalendárneho mesiaca.

Označená námietka sťažovateľa o porušení požiadavky urýchleného rozhodovania o zákonnosti trvania väzby v zmysle záruk vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru sa preto javí ako zjavne neopodstatnená.

Krajský súd, ktorý zamietol sťažnosť sťažovateľa podanú voči prvostupňovému uzneseniu okresného súdu, svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Po rozhodnutí o vzatí obvineného [REDAKOVANÉ] ako aj ostatných spoluobvinených do väzby boli dňa 23.08.2016 vypočutí svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], dňa 12.09.2016 svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], dňa 22.09.2016 svedok [REDAKOVANÉ], na základe uznesenia vyšetrovateľa zo dňa 18.08.2016 o pribratí znalca bol dňa 13.09.2016 vo veci podaný znalecký posudok znalcom z odboru súdneho lekárstva [REDAKOVANÉ] k zraneniam poškodeného [REDAKOVANÉ]. Z uvedeného vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní postupujú v súčasnej dobe vo veci plynule a bez prieťahov.

Z doposiaľ zadokumentovaných dôkazov naďalej vyplývajú dôvody na podozrenie, že sa stal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, ako aj dôvody na podozrenie, že tohto skutku sa dopustil resp. na ňom participoval aj obvinený [REDAKOVANÉ]. V danom štádiu konania nemožno akceptovať obranu obvineného, že v kritickom čase pricestoval na Slovensko len ako turista a že nemá so stíhanou trestnou činnosťou nič spoločné. V tomto smere je potrebné poukázať na to, že obvinený [REDAKOVANÉ] pricestoval na Slovensko s ostatnými spoluobvinenými do hotela [REDAKOVANÉ], kde sa mal stať skutok, jeho konanie nenasvedčuje turistickým aktivitám. Spolu s ostatnými spoluobvinenými bol zadržaný na čerpacej stanici (odkiaľ obvinený [REDAKOVANÉ] ušiel pred zadržaním) a to po odchode s hotela do Bratislavy, na ktorú cestu mali prinútiť aj poškodeného [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Z jednotlivých svedeckých výpovedí vyplýva záujem obvineného [REDAKOVANÉ] vymôcť od poškodeného [REDAKOVANÉ] sumu 100.000 Eur, za dlžníka [REDAKOVANÉ], s ktorým ho v minulosti zoznámil práve poškodený. Výpovedi poškodeného korešponduje aj svedecká výpoveď [REDAKOVANÉ], ktorý na základe nim pozorovaného netradičného konania návštevníkov hotela (obvinených) a následného správania sa poškodených a ich predčasného odchodu z rezervovaného pobytu v hoteli, sa rozhodol vec oznámiť polícii. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že kritického dňa pricestovali do hotela [REDAKOVANÉ] obvinení spoločne na dvoch vozidlách zn. mercedes a spoločne aj odchádzali. Rovnako, jednotlivé dôkazy poukazujú na to, že sa jednalo o skupinu osôb, ktoré sprevádzali [REDAKOVANÉ], a ktoré sa riadili jeho pokynmi.

Pri skúmaní existencie dôvodov väzby krajský súd dospel k záveru, že dôvody väzby v zmysle § 71 odsek 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku trvajú aj v súčasnej dobe v nezmenenej podobe. Naďalej je dôvodná obava, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu by sa mohol obvinený [REDAKOVANÉ] kontaktovať s obvineným [REDAKOVANÉ], ktorý je na úteku, a spoločne mariť dokazovanie skutočností významných pre trestné konanie, ako aj dôvodná obava, že by pokračoval v páchaní trestnej činnosti v snahe vymôcť údajný dlh od [REDAKOVANÉ], ktorý svedok má, po predchádzajúcich kontaktoch s [REDAKOVANÉ] a jeho ľuďmi, na základe spôsobu akým s ním zaobchádzali, z nich strach.

Za daného skutkového stavu krajský súd zastáva názor, že v tomto štádiu trestného konania nie je možné nahradiť väzbu obvineného žiadnym z alternatívnych inštitútov v zmysle § 80 odsek 1 Trestného poriadku. Ani prijatie písomného sľubu obvineného ani nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nepovažuje v prejednávanej veci za také inštitúty, ktoré by boli spôsobilé obvinenému účinne zabrániť v správaní, ktoré odôvodňuje väzobný dôvod v zmysle § 71 odsek 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku.

Pretože krajský súd nezistil žiadny dôvod na zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol.“

Sťažovateľ sa domnieva, že vo vzťahu k jeho sťažnostným námietkam neposkytol krajský súd v druhom stupni rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby náležitú odpoveď, keďže sa ním podanou sťažnosťou podľa sťažovateľa nezaoberal, pretože ju vybavil podľa jeho názoru s veľmi krátkym časovým odstupom od jej predloženia.

Tento argument sťažovateľa v kontexte požiadavky urýchlenosti väzobného rozhodovania, ktorej sa sťažovateľ v súvislosti s prvostupňovým rozhodnutím sám domáha, vyznieva až absurdne a ústavný súd na tomto mieste len stroho konštatuje, že kvalitu odôvodnenia rozhodnutia zásadne neposudzuje podľa doby, ktorá uplynula od predloženia sťažnosti až do rozhodnutia o nej, ale za relevantný parameter považuje obsah odôvodnenia.

Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné

súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného rozhodnutia krajského súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či malo, resp. nemalo byť žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby vyhovené. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenej sťažnosti) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu posudzoval krajský súd splnenie jednak formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzby.

V intenciách námietok sťažovateľa obsiahnutých v sťažnosti podanej proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu krajský súd k splneniu hmotnoprávnych predpokladov väzby, a síce že zistené skutočnosti nasvedčujúce tomu, že skutok, pre ktorý je trestné stíhanie vedené, bol spáchaný, má znaky trestného činu a existuje dôvodné

podozrenie, že ho spáchal sťažovateľ (v spolupáchateľstve), poukázal na vykonané dokazovanie (výpovede špecifikovaných svedkov, znalecký posudok, potvrdenie relevantnej svedeckej výpovede poškodeného výpoveďou iného priameho svedka), ktorého výsledky podľa názoru krajského súdu prezentujú dôkaznú situáciu v rozsahu podporujúcom splnenie tohto aspektu materiálnych podmienok väzby.

V rámci posúdenia splnenia ďalšieho z aspektov hmotnoprávných podmienok väzby poukázal na skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru u sťažovateľa opodstatňujú dôvodnú obavu z marenia vyšetrovania a z pokračovania v trestnej činnosti. Krajský súd tu poukázal na možnosť kontaktu s jedným zo spoluobvinených páchatel'ov, ktorý sa útekou vyhýba trestnému stíhaniu, ako aj na osobitné okolnosti vyšetrovanej trestnej činnosti, a to na organizovaný charakter trestnej činnosti a jej násilný charakter namierený voči osobe svedka poškodeného, ktorého svedeckú spôsobilosť by mohol pobyt sťažovateľa na slobode prirodzene ohroziť.

Krajský súd poukázal aj na priebeh vlastného vyšetrovania, ktorého jednotlivé vykonané úkony potvrdzujú podľa jeho názoru plynulosť postupu orgánov činných v trestnom konaní.

Ústavný súd konštatuje, že právne závery krajského súdu opierajúce sa o aplikáciu relevantnej právnej úpravy korešpondujú so skutkovými zisteniami a že tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností významných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na relevantné otázky formulované sťažovateľom v uplatnenej sťažnosti poskytol zrozumiteľnú a náležitú odpoveď.

Obsah odôvodnenia uznesenia krajského súdu tak svedčí o opaku sťažovateľových tvrdení, a síce o tom, že sa krajský súd posúdením dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa náležite zaoberal a s námietkami sťažovateľa predostretými v podanej sťažnosti aj primerane vysporiadal.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj označenú námietku sťažovateľa kvalifikuje ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ postupu pri preskúmaní jeho žiadosti o prepustenie z väzby tiež vytýka, že mu nebolo napriek jeho výslovnej žiadosti zabezpečené tlmočenie do jeho materinského jazyka, keďže podľa svojho vyjadrenia neovláda úradný jazyk, v ktorom bolo konanie vedené, resp. príbuzný český jazyk v takom rozsahu, aby porozumel aj zložitejším právnym formuláciám.

Ústavný súd upriamuje pozornosť na relevantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej je obsah a rozsah práva obsiahnutého v čl. 5 ods. 2 dohovoru [ktoré je potenciálne aplikovateľné pre argumentačnú situáciu prezentovanú sťažovateľom a ktoré ústavný súd pri vymedzení predmetu konania zohľadnil, aj keď ho sťažovateľ presne nešpecifikoval] limitovaný požiadavkou spravodlivého procesu, kde sa právo na bezplatnú pomoc tlmočníka neuplatňuje automaticky, teda len vyhlásením účastníka konania, že neovláda úradný jazyk, v ktorom sa konanie vedie, pričom dôkazné bremeno o jazykovej indispozícii zaťažuje účastníka konania a vnútroštátny orgán je oprávnený rozhodnúť, či je alebo nie je toto vyhlásenie opodstatnené (obdobne pozri prípad K. proti Francúzsku, rozhodnutie ESLP o sťažnosti č. 10210/82).

Krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia k požiadavke sťažovateľa na pomoc tlmočníka stručne poznamenal nasledovné: *„Vo vzťahu k sťažostnej námietke obvineného, že v konaní, ktoré predchádzalo jeho vzatiu do väzby, mu bolo upreté právo na prítomnosť tlmočníka, krajský súd poukazuje na svoje vyššie uvedené rozhodnutie, ktorým sa totožnou námietkou zaoberal pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vzatí do väzby. Na vyslovenom právnom názore krajský súd zotrváva aj v súčasnej dobe, preto v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie svojho uznesenia zo dňa 18. 08. 2016 bez potreby tieto dôvody v nezmenenej podobe opakovať.“*

Z uvedenej judikatúry ESLP, ktorú ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti štandardne zohľadňuje (pozri napr. III. ÚS 568/2013), vyplýva, že nárok na pomoc tlmočníka nie je automatický, teda nezávisí len od vyhlásenia obvineného (účastníka konania), ale je podmienený preukázaním jazykovej indispozície.

Zo skutočností uvedených v odôvodnení uznesenia krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ svoju požiadavku na pomoc tlmočníka predniesol už v počiatočnom štádiu väzby, keď bola vyhodnotená konajúcimi súdmi ako neopodstatnená.

To, že predmetné rozhodnutie krajského súdu, ktorým nevyhovel požiadavke sťažovateľa na tlmočníka, je nekonformné s dotknutým ustanovením čl. 5 dohovoru, sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu nijako nezdôvodnil konkrétnymi skutočnosťami, kópiu predmetného rozhodnutia k ústavnej sťažnosti nepriložil, neoboznámil ústavný súd s jeho obsahom a ani s vlastnou argumentáciou osvedčujúcou v kontexte dôvodov tohto rozhodnutia nárok sťažovateľa (inými slovami, sťažovateľ neformuloval relevantné argumenty o takej jazykovej indispozícii, ktorá by pridelenie tlmočníka opodstatňovala).

Vzhľadom na uvedené kvalifikuje ústavný súd sťažovateľom formulovanú predmetnú námietku ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil v celku ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2017